

VERZONDEN 12 NOV 2019

BESLUIT van GS van Utrecht

DATUM	12 november 2019	TEAM	Vergunningverlening Natuur en Landschap
ZAAKKENMERK	Z-WNB-BSB-2019-1751	REFERENTIE	Servicebureau
NUMMER	81FDFEE4	DOORKIESNUMMER	030-2583311
UW BRIEF VAN	14 augustus 2019	FAX	030-2583139
UW NUMMER	-	E-MAILADRES	Servicebureau@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE(N)	- voorschriften	ONDERWERP	Ontheffing schadebestrijding

Besluit van Gedeputeerde Staten van Utrecht op de aanvraag van 14 augustus 2019 van de Stichting Fauna-beheereenheid Utrecht te Renswoude om ontheffing in het kader van artikel 3.8 van de Wet natuurbescherming (hierna: wet).

I. Besluit

Gelet op het bepaalde in de artikelen 3.8, eerste lid, en artikel 3.17, eerste lid, van de wet, het Beleidskader Wet natuurbescherming provincie Utrecht en Verordening Natuur en Landschap provincie Utrecht 2017 hebben wij besloten u:

Ontheffing te verlenen voor het overtreden van de verbodsbepalingen zoals genoemd in;

- artikel 3.10, eerste lid, aanhef en onder a, van de wet voor wat betreft het doden van de vos (*Vulpes vulpes*);
- artikel 3.26, tweede lid, aanhef en onder a, van de wet voor wat betreft het gebruik van het geweer:
 - o artikel 3.16, eerste lid, aanhef en onder a, van het Besluit natuurbescherming, voor wat betreft het gebruik van een geweer voor zonsopgang en na zonsondergang;
 - o artikel 3.16, eerste lid, aanhef en onder c, van het Besluit natuurbescherming, voor wat betreft het gebruik van een geweer binnen de afpalingskring van een eendenkooi als bedoeld in artikel 3.21, eerste lid, aanhef en onder d, van de wet;
 - o artikel 3.26, tweede lid, aanhef en onder c, van de wet voor wat betreft het voorzien van het geweer van een kunstmatige lichtbron, een restlichtversterker of warmtebeeldkijker als bedoeld in artikel 3.13, vierde lid, van het Besluit natuurbescherming.
- Ontheffing wordt verleend tot aan het einde van het huidige vigerende Faunabeheerplan 2014-2019 gedurende de periode 1 december tot 30 juni.

II. Omschrijving van de aanvraag

Uw aanvraag heeft betrekking op de aanvullende middelen en maatregelen benodigd voor de bestrijding van vossen ter bescherming van weidevogels en andere bodembroeders op de binnen het gehele werkgebied van de Wildbeheereenheid Vijfheerenlanden gelegen belangrijke weidevogelgebieden. De belangrijkste weidevogelgebieden en de directe omgeving daarvan zijn gedeeltelijk gelegen binnen het Natura 2000-gebied Zouweboezem en binnen de afpalingskring van een eendenkooi. Een ontheffing voor het gevraagde is op 27 december 2018 met kenmerk ODH-2018-00114655 afgegeven door het op dat moment bevoegde gezag, de provincie Zuid-Holland. Ten gevolge van de wijziging van de provinciegrenzen per 1 januari 2019 is het gehele werkgebied van de WBE Vijfheerenlanden thans gelegen in de provincie Utrecht en is deze het bevoegde gezag.

U vraagt thans ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.10, eerste lid, aanhef en onder a, en artikel 3.26, tweede lid, van de wet en verzoekt ontheffing op basis van artikel 3.10, tweede lid, in samenhang met artikel 3.8, tweede lid, alsmede artikel 3.26, derde lid van de wet. lid, van de wet.

III. Toetsingskader

De aanvraag is getoetst aan de artikelen 3.8, 3.10, 3.15, 3.17, en 3.26 van de Wnb en de Beleidsregels natuur en landschap. De vos is een van nature in Nederland in het wild levend dier, genoemd in bijlage A bij de Wnb.

Op grond van artikel 3.10, eerste lid, aanhef en onder a, van de Wnb is het verboden de vos opzettelijk te doden. Op grond van artikel 3.15, tweede lid, van de Wnb, in samenhang met artikel 3.1, tweede lid, van de Regeling natuurbescherming heeft de minister vrijstelling verleend voor het vangen en doden van de vos in het kader van de wettelijke belangen 'schade aan de wilde flora en fauna', 'ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderij, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom' en 'ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen'.

In artikel 3.17, eerste lid, van de Wnb is bepaald dat wij ten behoeve van de beperking van de omvang van een populatie vossen ontheffing kunnen verlenen als bedoeld artikel 3.8, eerste lid, gelezen in samenhang met artikel 3.10, tweede lid, van de Wnb.

Een ontheffing wordt slechts verleend indien;

- deze beperking nodig is omdat een van de belangen bedoeld in artikel 3.17, eerste lid, aanhef en onder c in samenhang gelezen met onderdeel b, van de Wnb aan de orde is; en
- er geen andere bevredigende oplossing bestaat; en
- de maatregelen niet leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding van de soort.

Op grond van artikel 3.26, tweede lid, aanhef en onder a en c, van de Wnb kunnen regels worden gesteld over het (gebruik van) het geweer en het gebruik van middelen op, aan of bij het geweer. In artikel 3.13, vierde lid, van het Besluit natuurbescherming (hierna: Bnb) is bepaald dat het geweer niet is voorzien van een kunstmatige lichtbron, een voorziening om de prooi te verlichten, een vizier met beeldomzetter, een elektronische beeldversterker of enig ander instrument om in de nacht te schieten. Daarnaast is het krachtens artikel 3.16, eerste lid, aanhef en onder a en c, van het Bnb verboden om het geweer te gebruiken voor zonsopgang en na zonsondergang en binnen de afpalingskring van een eendenkooi als bedoeld in artikel 3.21, eerste lid, onderdeel d, van de Wnb. In artikel 3.26, derde lid, van de Wnb is bepaald dat wij ontheffing kunnen verlenen van de hiervoor genoemde verboden verbonden aan het gebruik van het geweer.

IV. Toetsing beheer en schadebestrijding

Motivering

De ontheffing is aangevraagd op grond van het belang 'de bescherming van de wilde flora en fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats'. In het Faunabeheerplan 2014-2019 wordt een gedifferentieerde aanpak van de vos voorgesteld i.v.m. voornoemd belang, waarbij in gebieden met belangrijke weidevogel-concentraties een minimale stand van de vos wordt nagestreefd. Het Faunabeheerplan is in verband met de inwerkingtreding van de Wet natuurbescherming aangevuld voor wildsoorten en landelijk vrijgestelde soorten. Deze aanvulling is op 21 februari 2017 door ons goedgekeurd.

Het broedsucces van de meeste weidevogels, dat zijn de grutto, kievit, watersnip, slobbeend, zomertaling, veldleeuwerik, tureluur en scholekster, kennen een dalende trend. Onder weidevogels en andere bodembroeders vindt veel nestverlies door predatie plaats, waarvan voor een belangrijk deel door de vos. De voorgestelde aanpak uit het Faunabeheerplan 2014-2019 is binnen de provincie de afgelopen 5 jaar uitgevoerd op basis van een ontheffing ter bescherming van de weidevogelpopulaties in de belangrijke weidevogelgebieden. Voor het gehele werkgebied van de WBE Vijfheerenlanden wordt een ecologisch acceptabele stand van de vos nagestreefd, omdat deze grenzen aan belangrijke weidevogelgebieden waarvan wordt verwacht dat aanwezigheid van de vos desastreuze gevolgen heeft voor de kwetsbare lokale weidevogelpopulatie. Door de vossenstand in de gevraagde gebieden laag te houden, wordt de predatie op weidevogels en andere bodembroeders beperkt, wat de soorten ten goede zal komen. Gelet op het voorgaande zijn wij van oordeel dat het belang van de bescherming van de wilde fauna voldoende onderbouwd is.

In het Faunabeheerplan en in de aanvraag is onderbouwd dat de gunstige staat van instandhouding van de vos niet in het geding is, zowel de landelijke als de Utrechtse vossenpopulatie laten een stabiele trend zien. Middels het plaatsen van de vos op de landelijke vrijstellingslijst heeft de minister reeds geoordeeld dat de gunstige staat van de vos niet in geding is. Bij het plaatsen van de vos op de landelijke vrijstellingslijst is toestemming verleend

voor het doden van vossen gedurende het gehele jaar, gedurende het gehele etmaal. Deze ontheffing maakt enkel mogelijk dat gedurende een gedeelte van het jaar, van 1 december tot 30 juni, de vos gedurende de nacht met het geweer bestreden kan worden.

Wij menen dat voldoende is aangetoond dat de gunstige staat van instandhouding van de vos niet in het geding is.

De middelen en maatregelen ter voorkoming van schade zijn beperkt, het plaatsen van rasters of het verhogen van de grondwaterstand in alle weidevogelgebieden is niet haalbaar. Plaatselijk kunnen en worden deze maatregelen wel toegepast, maar om verschillende redenen is het niet mogelijk deze maatregelen grootschalig in de provincie in te zetten. Met het plaatsen van de vos op de landelijke vrijstellingslijst heeft de minister ook reeds beoordeeld dat het doden van vossen ter bescherming van de weidevogels en andere fauna nodig is en dat preventieve middelen onvoldoende werken.

Wij menen dat er voldoende aangetoond is dat er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is.

De bestrijding in de nacht zal worden uitgevoerd in en rond de aangewezen leefgebieden voor weidevogels. Deze aangewezen leefgebieden, aangeduid als agrarisch open landschap, en de bijbehorende beheergebieden zijn aangegeven in de bij deze ontheffing behorende kaart. Op de kaart zijn de groene vlakken van het 'Agrarisch open landschap' over de oranje beheergebieden gelegd. Dit betekent dat de vos zowel in de oranje als groene vlakken bestreden mag worden. Aangezien de vos bebouwingslinten, cunetten, rivieren en brede, lastig over te steken wateren tot grens van het leefgebied kiest, is de bestrijdingsgrens rond de weidevogelgebieden op deze topografische elementen aangepast (tot maximaal vijf kilometer van het leefgebied). Niet alleen het wegnemen van territoriaal levende vossen draagt bij aan de bescherming, maar ook het wegnemen van zwervende vossen. Deze dieren gebruiken een groter leefgebied en kunnen dus in het weidevogelgebied opduiken. Door het beheer wordt ook de totale reproductie-capaciteit verminderd. Het gebruik van deze ontheffing is beperkt tot de bij deze ontheffing gevoegde kaart en inclusief het Natura 2000-gebied Zouweboezem.

Alleen door de dekkingen, de verblijfplaats van de vos gedurende de dag, met honden en mensen te verontrusten (uitdrijven), kan de vos overdag effectief worden bejaagd. Doordat de vos gaat lopen kan hij naar meer open veld worden verjaagd en daar worden geschoten. Juist deze kleine landschapselementen, zoals houtwallen, vormen echter goede dekkingen voor allerlei andere soorten dieren. Het uitdrijven van deze landschapselementen is om die reden niet altijd wenselijk. Afschot in de nacht met kunstlicht heeft belangrijke voordelen boven de hiervoor beschreven bestrijdingsmethode. De bestrijders verplaatsen zich met behulp van een auto door het gebied, waarbij zij regelmatig stoppen om met een lichtbundel over terreinen met laag gras te schijnen. Een vos die 'gevangen wordt' in de lichtbundel, wordt gedood met het geweer. De verontrusting die uitgaat van het schijnen met kunstlicht, het verplaatsen naar een andere locatie en een enkel schot op een stilstaande of langzaam lopende vos staat in geen verhouding tot de onrust die wordt veroorzaakt door het hiervoor beschreven uitdrijven van de vos en het schieten op vluchtende vossen.

Afschot in de nacht met kunstlicht is daarnaast bijzonder effectief. Met het kunstlicht wordt de vos gefixeerd, wat het afschot vergemakkelijkt. Ook kan gebruik gemaakt worden van restlichtversterkers en warmtebeeldkijkers, twee verschillende technieken om te kunnen zien in het donker. Welke middelen het beste kunnen worden ingezet, is afhankelijk van de situatie. Op grond van het voorgaande menen wij dat het gebruik van het geweer gedurende de nacht, voorzien van kunstlicht, restlichtversterker of warmtebeeldkijker bij de bestrijding van vossen ter bescherming van de fauna noodzakelijk is.

Ook wordt ontheffing gevraagd voor het gebruik van het geweer binnen de afpalingskring van een eendenkooi. Het afpalingsrecht is een oud zakelijk recht dat anderen, dan de kooiker, belet om verstoringen te veroorzaken binnen de afpalingskring van een eendenkooi. In artikel 3.30, vijfde lid, van de Wnb is dit geregeld, hierin staat dat het verboden is voor ieder ander dan de kooiker van een eendenkooi, of degene die handelt met toestemming van die kooiker, om binnen de afpalingskring van die kooi handelingen te verrichten waardoor eenden binnen de afpalingskring kunnen worden verontrust. Het verbod om het geweer te gebruiken binnen de afpalingskring vloeit hieruit voort en is geregeld in artikel 3.26, tweede lid, aanhef en onder a, van de Wnb juncto artikel 3.16, eerste lid, aanhef en onder c, van het Bnb: het verbod een geweer te gebruiken ter uitoefening van het bepaalde bij of krachtens de Wnb binnen de afpalingskring van een eendenkooi als bedoeld in artikel 3.21, eerste lid, onderdeel d, van de Wnb, in samenhang met artikel 3.5 van het Bnb.

Op 9 februari 2018 is door de provincie Zuid-Holland ontheffing verleend voor de bestrijding van verschillende diersoorten binnen de afpalingskringen van de eendenkooien. Het beheer en/of de schadebestrijding van deze soorten was reeds mogelijk op basis van een landelijke vrijstelling, provinciale vrijstelling, opdracht of ontheffing. Wij hebben echter de voorkeur om per te verlenen ontheffing de afweging te maken of de bestrijding van de desbetreffend diersoort binnen de afpalingskringen van de eendenkooi doorgang dient te vinden. Om deze reden omvat onderhavige aanvraag ook het verzoek om ontheffing voor het gebruik van het geweer binnen de afpalingskring van een eendenkooi.

Vossen komen in de gehele provincie Utrecht voor en kunnen dus ook opduiken in afpalingskringen van eenden-

kooien. De Eendenkooien liggen binnen een beheergebied, zoals weergegeven op de kaart behorende bij dit besluit. Hierdoor kan het ook binnen deze afpalingskringen nodig zijn om met het geweer op te treden. De kooikers van de Zuid-Hollandse eendenkooien hebben recent ingestemd met de eerder genoemde ontheffingsaanvraag (die de bestrijding van meerdere vogel- en diersoorten mogelijk maakt). De kooiker behoudt echter het recht om de vossenbestrijding binnen de afpalingskring van zijn eendenkooi tegen te houden of te beperken. Voordat de Faunabeheereenheid Utrecht deze ontheffing mag doorschrijven voor gebruik binnen de afpalingskring van een eendenkooi, dient de desbetreffende kooiker schriftelijke toestemming te hebben gegeven voor het gebruik van deze ontheffing. Dit is vastgelegd in voorschrift 2. De kooiker kan voorwaarden stellen aan de schadebestrijding. Hierbij valt te denken aan beperkingen aan schadebestrijding in bepaalde tijden van het jaar, of het uitsluiten van bepaalde gebieden.

V. Conclusie:

Gelet op het voorgaande kan ontheffing als bedoeld in artikel 3.17, eerste lid, van de wet op grond van artikel 3.8, eerste lid, gelezen in samenhang met artikel 3.10, tweede lid, alsmede artikel 3.26, derde lid, van de wet, worden verleend. Aan deze ontheffing zijn voorschriften verbonden, deze treft u aan in de bijlagen bij dit besluit.

VI. Bezwaar

U kunt binnen zes weken na de dag waarop deze beschikking op de voorgeschreven wijze is bekendgemaakt een bezwaarschrift bij Gedeputeerde Staten van Utrecht indienen:

- Digitaal: gebruikt u hiervoor het formulier "Bezwaar tegen beslissing provinciaal bestuur met DigiD". Uw DigiD geldt als ondertekening. U vindt het formulier via: www.provincie-utrecht.nl onder loket / klacht, bezwaar of melding doorgeven / bezwaar tegen beslissing provincie;
- Schriftelijk: t.a.v. de secretaris van de Awb- adviescommissie van PS en GS, postbus 80300, 3508 TH Utrecht.

Het bezwaarschrift moet in ieder geval bevatten:

- uw naam en adres;
- de datum;
- een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht (indien mogelijk, onder vermelding van het besluitnummer);
- de reden van bezwaar;
- ondertekening.

Aan de behandeling van een bezwaarschrift zijn voor de indiener geen kosten verbonden.

Overigens schort het indienen van een bezwaarschrift de werking van het besluit niet op. Als u niet kunt wachten op de normale behandeling van uw bezwaarschrift, hebt u de mogelijkheid om een voorlopige voorziening aan te vragen bij de rechtbank. U moet op dat moment ook al een bezwaarschrift hebben ingediend. Het verzoek om een voorlopige voorziening richt u aan de voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland, Sector bestuursrecht, postbus 16005, 3500 DA Utrecht.

VII. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking op het moment van bekendmaking door uitreiking of verzending aan de aanvrager. Van het besluit wordt mededeling gedaan op de website www.officielebekendmakingen.nl

VIII. Overleg en informatie

Er kan tevens vergunning of ontheffing nodig zijn op grond van andere wetten of verordeningen. Wij adviseren u zo nodig contact op te nemen met uw gemeente en/of milieudienst, als u dit nog niet heeft gedaan.

Als u vragen heeft over de procedure en de inhoud, kunt u contact opnemen met ons Servicebureau via servicebureau@provincie-utrecht.nl, of op telefoonnummer 030-2583311.

Voor meer informatie verwijzen wij u naar <https://www.provincie-utrecht.nl/onderwerpen/alle-onderwerpen/jacht/>.

IX. Verzending

Dit besluit wordt verzonden aan de aanvrager van de ontheffing.

- Stichting Faunabeheereenheid Utrecht te Renswoude.

Een afschrift van deze ontheffing wordt verzonden aan:

- Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht te Utrecht;
- Politie Regio Utrecht, coördinator Bijzondere wetten.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen,

Mevr. mr. S.L. Munsel
Teamleider Vergunningverlening Natuur en Landschap
Domein Leefomgeving

BIJLAGE 1

Voorschriften en beperkingen verbonden aan het besluit van Gedeputeerde Staten van Utrecht van 12 november 2019 met zaakkenmerk Z-WNB-BSB-2019-1751.

Naast de wettelijke voorschriften voortvloeiend uit de Wet natuurbescherming verbinden wij aan dit besluit de volgende voorschriften en beperkingen:

Schadesoort, ontheffingsduur, -periode(n) en tijdstip, locatie en preventieve maatregelen

1. Ontheffing/toestemming wordt verleend aan: Stichting Faunabeheereenheid Utrecht, De Hooge Hoek 2 te Renswoude.
2. De ontheffing geldt voor het gehele werkgebied van de Wildbeheereenheid Vijfheerenlanden.
3. De ontheffing geldt voor het opsporen en doden van de beschermde diersoort vos (*Vulpes vulpes*) met behulp van;
 - hagel- of kogelgeweer van zonsondergang tot zonsopkomst;
 - kunstlicht, restlicht- en warmtebeeldkijkers.Ter voorkoming en bestrijding van schade aan weidevogelpopulaties.
4. De Faunabeheereenheid Utrecht zal de uitvoerder alleen toestemming geven voor gebruik van het geweer binnen de afpalingskring van een eendenkooi op basis van schriftelijke toestemming van de kooiker van de eendenkooi ter plaatse. In deze toestemming kan de kooiker beperkingen stellen aan de schadebestrijding.
5. De ontheffing geldt gedurende het gehele etmaal in de periode van 1 december tot 30 juni tot aan het einde van het huidige vigerende Faunabeheerplan 2014-2019
6. Het is toegestaan het middel geweer te gebruiken vanaf of vanuit een stilstaand motorvoertuig of een vaartuig dat vaart met een snelheid van minder dan 5 km/u.
7. Van dit besluit mag geen gebruik worden gemaakt op zon-, en feestdagen.

Doorschrijven ontheffingen

8. De Faunabeheereenheid Utrecht mag het gebruik van de ontheffing schriftelijk of digitaal toestaan aan individuele uitvoerders en aan de wildbeheereenheid Vijfheerenlanden.
9. De wildbeheereenheid mag binnen haar werkgebied het gebruik van de ontheffing schriftelijk toestaan aan individuele uitvoerders.
10. Het is de individuele uitvoerder (jachthouder) toegestaan de ontheffing ter uitvoering, buiten gezelschap, door te schrijven aan anderen.

Melden en rapporteren

11. De persoon die gebruik maakt van deze ontheffing rapporteert de resultaten per uitgevoerde beheeractie uiterlijk twee weken hierna middels het Faunaregistratiesysteem. Beheeracties of pogingen daartoe waarbij geen dieren zijn gedood dienen ook in het Faunaregistratiesysteem te worden gemeld.
12. Bij het in gebreke blijven van de rapportageverplichting wordt de toestemming tot gebruik van de ontheffing automatisch opgeschort.
13. Via het Faunaregistratiesysteem kan een gebruikersmachtiging gegenereerd worden. De uitvoerder van de actie dient tijdens de uitvoering, deze gebruikersmachtiging bij zich te dragen. Evenals een schriftelijke, gedagtekende en ondertekende verklaring van de grondgebruiker, waarin deze toestemming verleent tot schadebestrijding op zijn grond, dit op eerste vordering van een daartoe bevoegde ambtenaar ter inzage te geven.

Overige voorschriften

14. De ontheffing kan door Gedeputeerde Staten te allen tijde gemotiveerd worden ingetrokken, geschorst of gewijzigd.

